

ส่วนที่สี่

ที่ พณ ๐๖๐๕/ ๒๖๖๒

กระทรวงพาณิชย์
๕๕/๑๐๐ ถ. นนทบุรี ๑
อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๕ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง เอกสารสำหรับการลงนาม ในช่วงการเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างเป็นทางการของนายกรัฐมนตรี
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างแผนพัฒนาระยะ ๕ ปี ไทย-จีน (ปี ๒๐๑๒-๒๐๑๖) ภายใต้ความตกลงการขยายความร่วมมือทวิภาคีทางเศรษฐกิจและการค้าในเชิงกว้างและเชิงลึก และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๒. ร่าง MOU ความร่วมมือด้านการค้าสินค้าเกษตร และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. ร่าง MOU ความร่วมมือระหว่างกระทรวงพาณิชย์และ State Administration for Industry and Commerce (SAIC) และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ตามที่ นายกรัฐมนตรีมีกำหนดการเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

ในโอกาสดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มีกำหนดที่จะลงนามในเอกสาร ๓ ฉบับ คือ ๑) ร่างแผนพัฒนาระยะ ๕ ปี ไทย-จีน (ปี ๒๐๑๒-๒๐๑๖) ภายใต้ความตกลงการขยายความร่วมมือทวิภาคีทางเศรษฐกิจและการค้าในเชิงกว้างและเชิงลึก ๒) ร่าง MOU ความร่วมมือด้านการค้าสินค้าเกษตร และ ๓) MOU ความร่วมมือระหว่างกระทรวงพาณิชย์และ State Administration for Industry and Commerce (หน่วยงานระดับกระทรวง) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระชับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างไทย-จีน

กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนสรุปความเป็นมาและสาระสำคัญของเอกสารทั้ง ๓ ฉบับ ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ของไทยและจีนได้ลงนามความตกลงการขยายความร่วมมือทวิภาคีทางเศรษฐกิจและการค้าในเชิงกว้างและเชิงลึกระหว่างไทยและจีน (Agreement on Expanding and Deepening Bilateral Economic and Trade Cooperation: EDBETC) และกำหนดให้สองฝ่ายจัดทำแผนพัฒนาระยะ ๕ ปี ไทย-จีน (ปี ๒๐๑๒-๒๐๑๖) เพื่อให้แผนพัฒนาฯ เป็นยุทธศาสตร์กำหนดทิศทางและเป้าหมายความร่วมมือระหว่างไทย-จีน ในระยะ ๕ ปีข้างหน้า ที่ชัดเจน

๑.๑.๒ ในการหารือระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการค้า (นายเงิน เจียน) เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้มีการจัดทำ MOU ว่าด้วยการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทย-จีน เพื่อจัดตั้งกลไกในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการค้าสินค้าเกษตร ตลอดจนจัดกิจกรรมส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตรระหว่างกัน

๑.๑.๓ ในการหารือระหว่างรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์) และคณะผู้บริหารของ State Administration for Industry and Commerce (SAIC) เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งทั้งสองฝ่ายเห็นชอบในหลักการที่จะจัดทำ MOU ในระดับกระทรวง เพื่อยกระดับความร่วมมือที่มีอยู่ในปัจจุบันซึ่งเป็นเพียงระดับกรม

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

ขอเรียนสรุปการดำเนินการร่างเอกสาร ๓ ฉบับ ดังนี้

๑.๒.๑ แผนพัฒนาระยะ ๕ ปี (๒๐๑๒-๒๐๑๖) ภายใต้ความตกลง EDBETC ฝ่ายจีนได้เสนอร่างแผนฯ ให้ฝ่ายไทยพิจารณา และเนื่องจากสาระสำคัญของแผนฯ มีขอบเขตกว้างครอบคลุมสาขาเศรษฐกิจและหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนจำนวนมาก กระทรวงพาณิชย์จึงได้จัดการประชุมระดมสมองหลายรูปแบบ ทั้งการประชุมคณะทำงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-จีน^{*} การประชุมกลุ่มย่อยรายสาขาเศรษฐกิจ ตลอดจนการประชุมหารือกับผู้บริหารภาคเอกชนรายใหญ่ อาทิ บริษัทน้ำตาลมิตรผล เครือเจริญโภคภัณฑ์ ธนาคารกรุงเทพ บริษัท โอเรียนตอล การ์เมนต์ และหอการค้าไทย-จีน เพื่อหารือถึงแนวทางการจัดทำความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้ากับจีนภายใต้แผนพัฒนาระยะ ๕ ปี ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศไทย ล่าสุดกรมฯ ได้ประสานเป็นการภายในกับฝ่ายจีน เพื่อแก้ไขร่างแผนฯ ให้แล้วเสร็จ

๑.๒.๒ MOU on Agricultural Trade Cooperation ฝ่ายจีนได้เสนอร่าง MOU ให้ฝ่ายไทยพิจารณา กระทรวงพาณิชย์ได้จัดประชุมหารือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าเกษตร ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมวิชาการเกษตร และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ) กระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และกรมศุลกากร) และกระทรวงคมนาคม (กรมขนส่งทางบก) เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาร่างข้อเสนองานของฝ่ายจีน และจัดทำร่างข้อเสนอดำเนินการของฝ่ายไทย ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่เห็นว่า แม้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัด สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และกรมวิชาการเกษตร) และกระทรวงคมนาคม (กรมขนส่งทางบก) จะมี MOU กับจีนในประเด็นเทคนิคต่างๆ อาทิ มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) การขนส่งสินค้าผ่านประเทศที่สาม เป็นต้น แต่ในการประชุมที่ผ่านมา ทั้งสองฝ่ายได้ยกประเด็นอื่นๆ หรือด้วย แต่ไม่มีหน่วยงานกลางรับผิดชอบในการประสานงานสำหรับสาระของ MOU นั้น เห็นว่า ควรจะมีสาระมากกว่าการส่งเสริมกิจกรรมเพื่อการส่งออกและการลงทุน โดยควรครอบคลุมเรื่องการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคทางการค้าสินค้าเกษตรกับกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศด้วย และให้มีหน่วยงานกลาง (กระทรวงพาณิชย์) ดูแลภาพรวมการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทย-จีน

* คำสั่งกระทรวงพาณิชย์ ที่ ๑๓๓/๒๕๕๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-จีน (ฝ่ายไทย) เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาระยะ ๕ ปีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ประกอบด้วยหน่วยงานด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพลังงาน กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรมการค้าต่างประเทศ กรมส่งเสริมการส่งออก สำนักนโยบายเศรษฐกิจการพาณิชย์

๑.๒.๓ MOU ความร่วมมือระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับ SAIC โดยฝ่ายไทยได้เสนอร่าง MOU ให้ฝ่ายจีนพิจารณา ในการนี้ กระทรวงพาณิชย์ได้จัดประชุมหน่วยงานในสังกัดกระทรวงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำร่าง MOU ที่จะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินการความร่วมมืองานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกระทรวงพาณิชย์และหน่วยงานภายใต้ SAIC

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่เนื้อหาสาระสำคัญของเอกสารทั้ง ๓ ฉบับ เป็นการแสดงเจตนารมณ์ด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าร่วมกันระหว่างของรัฐบาลไทยกับรัฐบาลจีน โดยไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย (non-legally binding) เอกสารทั้ง ๓ ฉบับ จึงไม่ใช่สนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่โดยที่การจัดทำเอกสาร ๓ ฉบับ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยในแง่นโยบาย ดังนั้น กระทรวงพาณิชย์จึงขอเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบก่อนการลงนามตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

นายกรัฐมนตรีมีกำหนดการเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์จะร่วมเดินทางไปด้วย จึงมีความเร่งด่วนที่ต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบต่อร่างเอกสารทั้ง ๓ ฉบับข้างต้น เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ของไทยกับกระทรวงพาณิชย์จีน และ SAIC ลงนามในเอกสารทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าว ดังนั้นจึงขอความกรุณาสั่งนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีบรรจุเรื่องดังกล่าวไว้ในวาระการประชุมคณะรัฐมนตรีในวันอังคารที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๕

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

เอกสารของกระทรวงพาณิชย์ที่จะต้องมีการลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ แผนพัฒนาระยะ ๕ ปี (ปี ๒๐๑๒-๒๐๑๖) ภายใต้ความตกลง EDBETC (ระหว่างกระทรวงพาณิชย์ไทยและกระทรวงพาณิชย์จีน) มีวัตถุประสงค์เพื่อกระชับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าในเชิงกว้างและเชิงลึกระหว่างไทย-จีน โดยแผนพัฒนาฯ จะเป็นยุทธศาสตร์กำหนดทิศทางและเป้าหมายความร่วมมือระหว่างไทย-จีน ในระยะ ๕ ปีข้างหน้าชัดเจน และกำหนดรายละเอียดความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและการค้าที่ทั้งสองฝ่ายจะได้ประโยชน์ร่วมกัน อาทิ เกษตร ภาคการผลิต สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และการท่องเที่ยว เป็นต้น ตลอดจนกลไกการดำเนินการภายใต้แผนพัฒนาระยะ ๕ ปี (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๔.๒ MOU on Agricultural Trade Cooperation (ระหว่างกระทรวงพาณิชย์ไทยและกระทรวงพาณิชย์จีน) มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการค้าสินค้าเกษตรร่วมกัน จึงได้กำหนดกลไกการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการค้าสินค้าเกษตร ตลอดจนกิจกรรมส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตรระหว่างกัน ทั้งนี้ MOU ฉบับนี้ถือเป็นการดำเนินการภายใต้แผนพัฒนาระยะ ๕ ปี ภายใต้ความตกลง EDBETC ซึ่งมีสาระครอบคลุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจเรื่องต่างๆ รวมถึงการอำนวยความสะดวกทางการค้าและความร่วมมือด้านเกษตรด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๔.๓ MOU ความร่วมมือระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับ SAIC (ระหว่างกระทรวงพาณิชย์ไทยและกระทรวง SAIC) มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับความร่วมมือที่มีอยู่ในระดับกรมปฏิบัติ เป็นความร่วมมือภาพรวมในระดับกระทรวง สาระสำคัญของ MOU คือ การกำหนดกลไกการหารือ การแลกเปลี่ยนข้อมูลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขัน

ทางการค้า ทรัพย์สินทางปัญญา การจดทะเบียนธุรกิจ และการอำนวยความสะดวกทางการค้าให้กับผู้ประกอบการและนักลงทุนของทั้งสองฝ่าย ทั้งนี้ MOU ฉบับนี้ถือเป็นการดำเนินการภายใต้แผนพัฒนาระยะ ๕ ปี ภายใต้ความตกลง EDBETC ซึ่งมีสาระครอบคลุมการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการค้าและการลงทุนและการกระชับความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงพาณิชย์ได้จัดการประชุมหารือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับแก้ไขร่างเอกสารทั้ง ๓ ฉบับ ให้เจรจากับฝ่ายจีน และได้นำกลับมาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นระยะๆ โดยทุกหน่วยงานไม่ขัดข้องในหลักการที่จะมีการจัดทำเอกสารทั้ง ๓ ฉบับ ทั้งนี้ สำหรับ MOU ความร่วมมือด้านการค้าสินค้าเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีข้อสังเกตว่า ไม่ควรให้เกิดกลไกที่ซ้ำซ้อนกับกลไกความร่วมมือต่างๆ ที่มีอยู่เดิม

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

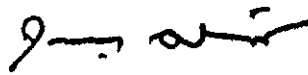
๖.๑ ให้ความเห็นชอบต่อ ๑) ร่างแผนพัฒนาระยะ ๕ ปี ไทย-จีน (๒๐๑๒-๒๐๑๖) ภายใต้ความตกลงการขยายความร่วมมือทวิภาคีทางเศรษฐกิจและการค้าในเชิงกว้างและเชิงลึกระหว่างไทยและจีน ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ๒) ร่าง MOU ความร่วมมือด้านการค้าสินค้าเกษตร และ ๓) ร่าง MOU ความร่วมมือระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับ State Administration for Industry and Commerce (SAIC) ที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงเอกสารที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีก

๖.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ลงนามในเอกสารทั้ง ๓ ฉบับ ข้างต้น หรือหากติดภารกิจ ขอให้มอบหมายผู้อื่นลงนามแทนต่อไป

๖.๓ ขออนุมัติให้กระทรวงการต่างประเทศ จัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Power) ให้แก่ผู้ลงนามในข้อ ๖.๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอความกรุณานำเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาโดยด่วนที่สุดภายในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๕ ด้วย จะขอบขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญทรง เตริยาภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๒๕๐

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๒๕

อีเมล prew@dtg.go.th